

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС (<i>Syllabus</i> = ОП + НП + РНПД + розклад + Викладач)		
<i>Група полів</i>	<i>Поле</i>	
Назва	– код у загальноуніверситетському класифікаторі (шифр спец. + рівень освіти {Б/М/А/Д} + шифр дисц. за ОП) + назва за ОП {посилання на місце у <i>Навчальному Плані</i> }	029БОК19 Теорія та історія соціальних комунікацій
Анотація курсу	– перелік тем [питань], що розглядаються у дисципліні	<p>Змістовий модуль 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового дослідження.</p> <p>Поняття про курс «Теорія та історія соціальних комунікацій», його мета та завдання. Комунікація як зв'язок і обмін інформацією. Елементарна структура акту комунікації. Роль комунікації в розвитку людства. Комунікація і спілкування: спільне і відмінне. Соціальна комунікація на тлі міжособистісної комунікації. Розвиток соціальної комунікації. Дописемний етап доіндустріального періоду. Писемний етап доіндустріального періоду. Друкарський етап індустріального періоду. Аудіовізуальний етап індустріального періоду. Новітній період розвитку соціальних комунікацій. Природа соціальних комунікацій та їхній характер. Перший етап у розвитку науки про соціальну комунікацію. Другий етап розвитку теорії соціальних комунікацій. Третій етап у розвитку науки про соціальні комунікації. Чиказька школа та Віденський гурток. Франкфуртська школа. Бірмінгемська школа (Британські культурні студії). Марксизм. Психоаналіз та біхевіоризм. Функціоналізм. Становлення вітчизняної наукової школи соціальної комунікації.</p> <p>Змістовий модуль 2. Теорії і моделі соціальних комунікацій.</p>

		<p>Теорія масового суспільства і сильних медіа. Теорія двоступеневого впливу. Теорія дифузії інновацій. Теорія Г. Лассвелла. Теорія чотирьох функцій. Нормативні теорії преси (шість теорій преси). Теорія когнітивного дисонансу. Теорія обмежених ефектів. Теорія селективного впливу. Теорія модернізації Ларнера. Теорія використання і задоволення. Теорія розширення відчуття Маклюена. Теорія культивачії. Теорія «порядок денний». Теорія «спіраль мовчання». Соціально-когнітивна теорія комунікацій. Теорія фреймінгу. Теорія недійної залежності. Теорія ефекту третьої особи. Теорія змови, або теорія «пропагандистської моделі». Теорія недійної грамотності. Теорія само референції Лумана. Макквейлова теорія соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.</p> <p>Змістовий модуль 3. Реалізація соціальних комунікацій в суспільстві.</p> <p>Система соціальної комунікації. Структура соціальної комунікації. Форми соціальної комунікації. Формати соціальної комунікації. Використання соціальної комунікації в інших форматах. Масмедійні комунікації. Рекламна комунікація. PR-комунікація. Пропагандистська комунікація. Агітаційна комунікація. Фактори соціальної комунікації. Різні підходи до тлумачення соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації. Поняття про професійного комуніканта. Професійний і соціальний аспекти діяльності комунікантів. Типи комунікантів у соціальній комунікації. Глобалізація системи соціальної комунікації. Використання технічних засобів для виробництва інформації. Види трансформації систем соціальної комунікації. Інформаційна індустрія. Визначення соціально-комунікаційного впливу. Концептуальні засади соціально-комунікаційного впливу. Професійні засади соціально-комунікаційного впливу. Види соціально-комунікаційного впливу. Методи соціально-комунікаційного впливу.</p>
	<p>– перелік дисциплін, які є передумовою вивчення курсу</p>	<p>«Філософія», «Документознавство», «Документно-інформаційні комунікації» та ін.</p>

	– перелік дисциплін, для яких курс є передумовою	Курс є передумовою для вивчення низки дисциплін циклу професійної підготовки, а саме: «Документаційне забезпечення діяльності та референтська справа» «Діловодство», «Етика і психологія ділового спілкування», «PR-технології» та ін.
	– очікуваний результат	<p>Результати навчання з дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми (програмних результатів навчання) виявляються</p> <p>у знаннях щодо впровадження та використання технологій документних комунікацій в соціальних системах, маркетингу інформаційних продуктів і послуг, соціальних комунікацій в мережі Інтернет, мультимедійного забезпечення інформаційної діяльності та технологій веб-дизайну,</p> <p>а також уміннях узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням; здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань; використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.</p>
Місце курсу у НП	– [розподіл по семестрах]	Третій рік, весняний семестр
	– обсяг кредитів	Весна – 6 кредитів.
	– тижневе навантаження (лекції + практична частина)	
	– форма контролю	Екзамен.
Зміст курсу	– лекційний курс (тема розділу + питання для самост. роботи виділені жирним курсивом)	<p>Тема 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового вивчення. Питання до теми 1.</p> <p>Поняття про курс «Теорія та історія соціальних комунікацій», його мета та завдання. Комунікація як зв'язок і обмін інформацією. Елементарна структура акту комунікації. Роль комунікації в розвитку людства. Комунікація і спілкування: спільне і відмінне. Соціальна комунікація на тлі міжособистісної комунікації.</p> <p><i>Соціальна комунікація як умова і характеристика існування</i></p>

соціуму. Соціальна комунікація як сукупність процесів і структур обігу інформації та знань у суспільстві. Комунікаційні потреби особистості.

Тема 2. Історія становлення соціальних комунікацій та соціальних інститутів.

Питання до теми 2.

Розвиток соціальної комунікації. Дописемний етап доіндустріального періоду. Писемний етап доіндустріального періоду. Друкарський етап індустріального періоду. Аудіовізуальний етап індустріального періоду. Новітній період розвитку соціальних комунікацій. Природа соціальних комунікацій та їхній характер.

Особливості комунікації первісного суспільства. Проблема комунікації в античній культурі. Комунікативна проблематика в християнській культурі. Проблема комунікації в епоху Відродження та Новий час. Значення комунікації в сучасному суспільстві в Ю. Хабермаса

Тема 3. Становлення науки про соціальну комунікацію.

Перший етап у розвитку науки про соціальну комунікацію. Другий етап розвитку теорії соціальних комунікацій. Третій етап у розвитку науки про соціальні комунікації.

Тема 4. Вплив наукових шкіл на розвиток науки про соціальну комунікацію.

Чиказька школа та Віденський гурток. Франкфуртська школа. Бірмінгемська школа (Британські культурні студії). Марксизм. Психоаналіз та біхевіоризм. Функціоналізм. Становлення вітчизняної наукової школи соціальної комунікації.

Тема 5. Основні теорії соціальних комунікацій.

Теорія масового суспільства і сильних медіа. Теорія двоступеневого впливу. Теорія дифузії інновацій. Теорія Г. Лассвелла. Теорія чотирьох функцій. Нормативні теорії преси (шість теорій преси).

Тема 6. Теорії соціальних комунікацій на основі

психодинамічної моделі К. Говленда.

Теорія когнітивного дисонансу. Теорія обмежених ефектів. Теорія селективного впливу. Теорія модернізації Ларнера. Теорія використання і задоволення. Теорія розширення відчуття Маклюена. Теорія культивуації. Теорія «порядок денний». Теорія «спіраль мовчання».

Спілкування як соціально-психологічна і комунікаційна категорія.

Тема 7. Теорії та моделі соціальної комунікації.

Питання до теми 7.

Соціально-когнітивна теорія комунікацій. Теорія фреймінгу. Теорія недійної залежності. Теорія ефекту третьої особи. Теорія змови, або теорія «пропагандистської моделі». Теорія недійної грамотності. Теорія само референції Лумана. Макквейлова теорія соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.

Співвідношення понять: комунікація, взаємодія і спілкування.

Тема 8. Форми і формати соціальної комунікації.

Питання до теми 8.

Система соціальної комунікації. Структура соціальної комунікації. Форми соціальної комунікації. Формати соціальної комунікації. Використання соціальної комунікації в інших форматах.

Поняття й еволюція комунікаційних каналів. Розвиток засобів комунікації в процесі антропогенезу.

Тема 9. Види та фактори соціальної комунікації.

Питання до теми 9.

Масмедійні комунікації. Рекламна комунікація. PR-комунікація. Пропагандистська комунікація. Агітаційна комунікація. Фактори соціальної комунікації.

Виникнення людської мови як найважливішого способу комунікації.

Тема 10. Визначення і модель соціальної комунікації.

Питання до теми 10.

		<p>Різні підходи до тлумачення соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.</p> <p><i>Знакові комунікації як різновид документної комунікації.</i></p> <p>Тема 11. Професійні комуніканти в системі соціальної комунікації.</p> <p>Питання до теми 11.</p> <p>Поняття про професійного комуніканта. Професійний і соціальний аспекти діяльності комунікантів. Типи комунікантів у соціальній комунікації.</p> <p><i>Становлення системи документної комунікації. Поняття «соціальні інститути». Специфіка і види вербальної комунікації (семіотика, синтактика, семантика, прагматика).</i></p> <p>Тема 12. Трансформація систем соціальної комунікації.</p> <p>Питання до теми 12.</p> <p>Глобалізація системи соціальної комунікації. Використання технічних засобів для виробництва інформації. Види трансформації систем соціальної комунікації. Інформаційна індустрія.</p> <p><i>Комунікативна функція міфу в суспільстві. Масова комунікація як явище і процес.</i></p> <p>Тема 13. Основи соціально-комунікаційного впливу.</p> <p>Питання до теми 13.</p> <p>Визначення соціально-комунікаційного впливу. Концептуальні засади соціально-комунікаційного впливу. Професійні засади соціально-комунікаційного впливу. Види соціально-комунікаційного впливу. Методи соціально-комунікаційного впливу.</p> <p><i>Штучна і природна мови в комунікації. Кінетичні мови комунікації, види, функції, культурна варіативність.</i></p>
	– навчальна література	<p>Базова</p> <p>1. Давидова І.О. Професійна інформаційна діяльність: подальші шляхи когнітивнокомунікаційного розвитку // Вісник Книжкової палати. 2017. №7. С. 30-34.</p>

2. Курбан О. В. Соціальні комунікації в роботах українських дослідників [Електронний ресурс] / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. Вип. 11. 2010. січень-червень. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/1044/1/O.Kurban_SKRUD_GI.pdf (дата звернення – 15.08.2020).

3. Курбан О. В. Соціальна комунікація в системі сучасного наукового знання [Електронний ресурс] / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. – № 10. – 2009. – С. 64-66; також див.: Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/1045/1/O.Kurban_SKSSNZ_GI.pdf (дата звернення - 15.08.2020).

4. Москаленко А.З. Основи масово-інформаційної діяльності : підручник / А. З. Москаленко, Л.В. Губернський, В.Ф. Іванов. К., 1999. 634 с. 17.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року за № 1718; а також див.: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей» № 1057 від 14.09.2011 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2011 р. за № 1133/19871).

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року за № 1718 «Про доповнення переліку галузей науки, з яких може бути присуджений науковий ступінь» і наказ Вищої атестаційної комісії України від 14 грудня 2007 року за № 67 — Про внесення змін і доповнень до Переліку спеціальностей, за якими проводяться захисти дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань.

7. Почепцов Г. Г. Соціальний інжиніринг: соціо- і психотехніки управління великими масами людей. К.: Альтерпрес, 2010. 254 с. 20. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. К.: Ваклер; 2001. 656 с. 14

8. Почепцов Г. Г. Соціальні комунікації і нові комунікативні технології / Почепцов Г. Г // Комунікація. 2010. № 1. С. 19-26.

9. Почепцов Г. Г. Комунікативний інжиніринг: теорія і практика. Навч. посібник для студентів і аспірантів. К.: Альтерпрес, 2008. 408 с. 23. Різун В. В. До питання про соціальнокомунікаційний підхід у науці / Різун В. В. // Комунікація. 2010. № 1. С. 35-36.

10. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / Різун В. В. // Світ соціальних комунікацій. 2011. Т. 1. С. 7-10.

11. Холод О. М. Соціальні комунікації : соціо- та психолінгвістичний аналіз / навч. посіб. / Холод О. М. Львів : ПАІС, 2011. С. 35. 29. Холод О. М. Соціальнокомунікаційний інжиніринг як методологія дослідження соціальних комунікацій / Холод О.М. // Світ соціальних комунікацій. 2012. Т. 8. С. 7-12.

12. Холод О. М. Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у теорії Валентини Ільганаєвої / О. М. Холод // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. 2017. № 1. С. 43-52. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2017_1_10. с.

Допоміжна

1. Житарюк М.Г. Теорії когнітивної відповідності: функціональні параметри і проблеми ефективності інформаційного балансу в сучасному журналістикознавстві / М.Г. Житарюк // Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008. – С. 139–196. – Режим доступу: http://zmmi.ucoz.ru/ld/0/33_monograf_a5_cd.pdf

2. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / О.В. Зернецька. – К. : Освіта, 2009. – 248 с.

3. Квіт С. Масові комунікації : підручник / Сергій Квіт. – К. :

		<p>Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 345 с.</p> <p>4. Конецкая В.П. Социология коммуникации / В.П. Конецкая. – М., 1997. – С. 54 – 67; 178 – 220.</p> <p>5. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. Мак-Квейл. – Львів : Літопис, 2010. – 538 с.</p> <p>6. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації / Л. Павлюк. – Львів : ПАІС, 2006. – 176 с.</p> <p>7. Почепцов Г.Г. Теоріякомунікації / Г.Г. Почепцов. – К., 1999. – 308 с.</p>
Координатори курсу	– ім'я + прізвище координатор {посилання на <i>Profile</i> }	Вертій Ж.С., к.н.соц. ком.
	– ім'я + прізвище асистента координатора {посилання на <i>Profile</i> }	-
Розклад	– період вивчення (дата початку – дата завершення)	
	– тривалість (кількість тижнів)	
	– тривалість (хв.)	80 хв.
	– аудиторія	Згідно з розкладом
Політика курсу	{посилання на загальні правила допуску та вивчення навчальних курсів на сторінці університету/інституту/факультету} (критерії оцінювання + складові підсумкової оцінки + тощо)	<p>Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль;</p> <p>1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):</p> <p>- робота на семінарських заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, розв'язання тестових питань на платформі дистанційного навчання Moodle), у разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.</p> <p>Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному</p>

		<p>порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.</p> <p>Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни й отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.</p> <p>2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf), а також «Положення про семестровий контроль в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/polozhennia/semestr-kontrol.pdf.)</p> <p>Екзаменаційний білет передбачає наявність 3-ох питань : 1) 2 теоретичні; 2) виконання тестових завдань на знання історії, теорії та практики архівної справи.</p>
<p>Рекомендації до вивчення курсу</p>	<p>Загальні настанови та рекомендації щодо вивчення навчального курсу та підготовки до контрольних заходів</p>	<p>Для належного опанування дисципліною «Теорія та історія соціальних комунікацій» слід вивчити базові основи теорії і практики соціальних комунікацій; дослідити систему організації соціальних комунікацій в умовах сучасної інформаційної установи.</p> <p>Варто сформулювати систему теоретичних і методичних знань зі стратегії розвитку комунікаційної системи суспільства; наукових засад щодо знакових систем, способів документалізації інформації.</p> <p>Особливо ретельно слід зосередитись на набутті практичних навичок з використання спектру каналів передачі інформації, що застосовуються в сучасній практиці соціальної комунікації; ефективно впроваджувати інформаційні технології в організації комунікативної діяльності установи.</p>

Примітки		
-----------------	--	--

- Примітки: 1. **РНПД** – робоча навчальна програма дисципліни.
2. **ОП** – освітня програма.
3. **НП** – навчальний план.